

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/255/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2517202979
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiána Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2517202979.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Bibiána Ťažiarová a sudcov: JUDr. Martin Holič a Mgr. Renáta Gavalcová, v právnej veci žalobcu: O. W., nar. XX.X.XXXX, bytom S. XXX, adresa na doručovanie: D., O. X, D., proti žalovanému: Obec Borovce, IČO: 00 312 304, so sídlom Borovce č. 168, o zaplatenie 1.450,80 Eur, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Piešťany č. k. 7C/29/2017-9 zo dňa 12. apríla 2018, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **r u š í** a vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením prvoinštančný súd I. výrokom konanie zastavil, II. výrokom rozhodol, že žalobca nemá právo na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil aplikáciou ust. § 61, § 62, § 161 ods. 1, 2, § 256 ods. 1, § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, § 18 ods. 1, 2, § 19 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 1 druhej vety, § 16 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení. Vecne argumentoval v podstate tým, že Obecný úrad Borovce nie je zapísaný ani v obchodnom registri, ani v inom zákonom určenom registri nevyhnutnom pre vznik právnickej osoby (napr. register občianskych združení, register cirkví a náboženských spoločností, register politických strán a politických hnutí atď.), ani nebol zriadený zákonom, ani na základe zákona. Je nepochybné, že obec je právnickou osobou, avšak obecný úrad je iba výkonným aparátom obce, ktorý nemá právnu subjektivitu. Identifikačné číslo uvedené žalobcom v žalobe nebolo pridelené Obecnému úradu Borovce, ale obci Borovce. Keďže žalovaný neexistuje, pretože nie je subjektom práva, v dôsledku čoho nemá ani tomu zodpovedajúcu procesnú subjektivitu, t. j. spôsobilosť byť stranou sporu, a nedostatok procesnej subjektivity v čase začatia konania patrí medzi neodstrániteľné nedostatky procesných podmienok, na základe vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení súdu nezostávalo nič iné, iba konanie zastaviť podľa ust. § 161 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Zastavenie tohto konania z procesného hľadiska zaviniel žalobca tým, že podal žalobu proti neexistujúcemu subjektu, a teda súd by mal, v súlade s ust. § 256 ods. 1 CSP, priznať nárok na náhradu trov konania protistrane, t. j. žalovanému. V danom prípade však nastala špecifická situácia, keďže nárok na náhradu trov konania možno priznať len existujúcej strane sporu. Nakoľko žalovaný neexistoval v čase začatia konania, okresný súd mu nemohol priznať nárok na náhradu trov konania. Preto súd podľa § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku rozhodol, že žalobca nemá právo na náhradu trov konania.

3. Proti tomuto uzneseniu podal žalobca odvolanie v spojení s jeho doplnením (na výzvu okresného súdu v zmysle Uznesenia č. k. 7C/29/2017-21 zo dňa 31. mája 2018), ktorým sa domáha zrušenia napadnutého uznesenia. Argumentoval, že pre nezákonný postup starostu obce Borovce, ktorý ÚPSVaR Piešťany podal nepravdivé administratívne údaje, ÚPSVaR Piešťany mu nepriznal príspevok na bývanie 55,80 Eur mesačne, preto požaduje, aby súd uložil žalovanému obci Borovce zaplatiť sumu 1.450,80

Eur. Zároveň označil žalovaného: Obec Borovce, Obecný úrad Borovce v zastúpení starostom obce, sídlo Borovce č. 168, 922 09 Borovce, IČO: 00312304.

4. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok ďalej CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 357 písm. b/ CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), viazaný pritom skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné, v dôsledku čoho je nevyhnutné napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť podľa § 389 ods. 1 písm. d/ CSP a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu bolo posúdiť, či súd prvej inštancie preskúmaným uznesením správne v súlade so zákonom zastavil konanie, pre neodstrániteľný nedostatok - označenie žalovaného, pre ktorý nemožno v konaní pokračovať.

6. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že žalobca dňa 27.4.2017 podal na Okresný súd Piešťany žalobu, ktorou sa domáhala vydania rozsudku, tak že žalovanému, obecný úrad Borovce, sídlo Borovce č. 168, IČO: 312304 v zastúpení starostom obce sa ukladá povinnosť zaplatiť mu sumu 1.450,80 Eur z dôvodu, že žalobcovi nebol priznaný príspevok na bývanie vzhľadom na informáciu, ktorú poskytol starosta obce. V predmetnej žalobe je označený žalovaný: Obecný úrad Borovce, sídlo Borovce č. 168, 922 08 Borovce, IČO: 312 304. Podľa informácie z E. Obec Borovce má pridelené IČO: 00312304 (č.l. 7).

7. Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky"), ods. 2 ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví, ods. 3 ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý možno odstrániť, súd urobí vhodné opatrenia na jeho odstránenie. Pritom spravidla môže pokračovať v konaní, ale nesmie vydať rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak sa nepodarí nedostatok procesnej podmienky odstrániť, súd konanie zastaví.

8. Podľa § 61 CSP, procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

9. Podľa § 62 CSP, ak strana nemá procesnú subjektivitu, súd konanie zastaví.

10. Podľa § 129 ods. 1, 2 CSP, ak ide o podanie vo veci samej alebo návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, alebo zabezpečovacieho opatrenia, z ktorého nie je zrejmé, čoho sa týka a čo sa ním sleduje, alebo ide o podanie neúplné alebo nezrozumiteľné, súd vyzve toho, kto podanie urobil, aby podanie doplnil alebo opravil v lehote, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní. V uznesení podľa odseku 1 súd uvedie, v čom je podanie neúplné alebo nezrozumiteľné a ako ho treba doplniť alebo opraviť a poučí o možnosti podanie odmietnuť.

11. Podľa § 129 ods. 3, 4 CSP, ak sa v lehote určenej súdom podanie nedoplní alebo neopraví, súd podanie odmietne; to neplatí, ak pre uvedený nedostatok možno v konaní pokračovať. Ak sa podanie opraví alebo doplní v celom rozsahu v súlade s výzvou podľa odseku 1 najneskôr do uplynutia lehoty na podanie odvolania proti uzneseniu o odmietnutí podania, o odvolaní proti tomuto uzneseniu môže rozhodnúť súd, ktorý ho vydal.

12. Podľa § 127 ods. 1 CSP, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis.

13. Okrem všeobecných náležitostí žaloba musí obsahovať tie náležitosti, ktoré sú uvedené v ust. § 132 ods. 1 CSP, a to označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh, ods. 2 opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno

nahradiť odkazom na označené dôkazy, ods. 3 žalobca k žalobe pripojí dôkazy, ktorých povaha to pripúšťa, okrem tých, ktoré nemôže bez svojej viny pripojiť.

14. Podľa § 133 ods. 2 CSP, právnická osoba sa v žalobe označuje názvom alebo obchodným menom, adresou sídla a identifikačným číslom organizácie, ak je pridelené.

15. Ak v žalobe budú uvedené údaje, ktoré nebudú zodpovedať údajom obsiahnutým v príslušnom registri, v ktorom je právnická osoba zapísaná, je namieste postup podľa § 129 CSP. Významným rozpoznávacím údajom je identifikačné číslo, ktoré v zmysle § 9 ods. 2 č. 272/2015 Z. z. o registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov prideluje každej právnickej osobe, každej fyzickej osobe - podnikateľovi a každému orgánu verejnej moci.

16. Každé podanie, ktoré je adresované súdu, musí spĺňať kritéria správnosti, úplnosti a zrozumiteľnosti. Základnou požiadavkou na formu a obsah podania je, aby podanie malo náležitosti predpísané zákonom, ak zákon takéto náležitosti upravuje a vyžaduje. Ak podanie adresované súdu nespĺňa kritériá správnosti, úplnosti a zrozumiteľnosti a nemá všeobecné a osobitné náležitosti predpísané zákonom, príp. neobsahuje listinné dôkazy, na ktoré sa žalobca v žalobe odvoláva, sudca alebo poverený zamestnanec súdu má uznesením vyzvať stranu na odstránenie väd takéhoto podania a na jeho doplnenie. Súčasťou takejto výzvy je aj poučenie o spôsobe, rozsahu a potrebe opravy alebo doplnenia. Poučenie o oprave alebo doplnení podania, ktoré by podľa svojho obsahu mohlo byť podaním vo veci samej sa v podstate rozlišuje podľa toho, či ide o spresnenie predmetu konania vyjadreného v žalobnom petite, či ide o opravu alebo doplnenie údajov o stranách, či ide o splnenie povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti, alebo či ide o opravu alebo doplnenie inej náležitosti predpísanej zákonom.

17. V prípade podania, ktoré je zároveň žalobou osobitnými náležitosťami vyžadovanými zákonom sú: 1. označenie strán sporu (žalobca a žalovaný), 2. pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, 3. označenie dôkazov na ich preukázanie, 4. žalobný návrh.

18. V prípade, ak podanie žalobcu (ako strany sporu) zákonom ustanovené náležitosti neobsahuje, ide o vady podania. Vady podania môžu spočívať predovšetkým: a) v neúplnosti podania, ak podaniu chýba jedna či viac náležitostí stanovených v CSP pre určité podanie; b) v nesprávni alebo nezrozumiteľnosti podania, čo sú prípady, kedy podanie spĺňa formálne náležitosti stanovené CSP, avšak obsahové vyjadrenie týchto náležitostí je buď nesprávne alebo nezrozumiteľné.

19. Ne/zrozumiteľnosť podania sa posudzuje vo vzťahu k jeho určitosti. Podanie je teda nezrozumiteľné, ak je neurčité, a to v tom zmysle, že ani s použitím výkladového pravidla podľa § 124 ods. 1 CSP (každý úkon sa posudzuje podľa jeho obsahu) nie je možné stanoviť, čo strana podaním sleduje.

20. Neurčité sú najmä podania, ktorých vada spočíva v nezrozumiteľnej identifikácii strán sporu, alebo ak sú podania z logického hľadiska nekonzistentné, či rozporné.

21. Ak potom súd identifikuje v podaní niektorú z väd podľa ust. § 129 ods. 1 CSP, vydá uznesenie v ktorom opíše vadu, ktorou podanie strany trpí, uvedie strane zrozumiteľným spôsobom, ako treba opravu tejto vady vykonať v prípade nesprávneho alebo nezrozumiteľného podania, prípadne ako treba vykonať doplnenie podania v prípadoch, ak ide o neúplné podanie a stanoví strane lehotu v ktorej má takúto vadu odstrániť opravou alebo doplnením. Pri poučení o tom, ako má strana nesprávne, neúplné alebo nezrozumiteľné podanie doplniť alebo opraviť, však súd nesmie prekročiť hranice poučovacej povinnosti podľa § 160 CSP, stranu poučuje iba o procesných právach a povinnostiach, nie o otázkach hmotného práva. Ustanovenie § 160 CSP upravuje poučovaciu povinnosť súdu, je prejavom ústavnoprávneho princípu práva na spravodlivý proces, avšak so zreteľom na tzv. rovnosť zbraní. Princíp rovnosti účastníkov v civilnom procese sa prejavuje v rovnosti ich procesného postavenia, rovnosti možností a šancí uplatňovať svoje procesné práva a procesné povinnosti. Pri vadách podania preto súd nesmie pri poučovaní strany o oprave alebo doplnení podania z procesného hľadiska, poučovať stranu aj o hmotnoprávných skutočnostiach, ktoré s takouto opravou súvisia. Poučenie o hmotnom práve nie je súčasťou obligatórnej ani fakultatívnej poučovacej povinnosti súdu.

22. Vychádzajúc z vyššie citovaných zákonných ustanovení a uvedených právnych záverov, dospel odvolací súd k záveru, že okresný súd predčasne uzavrel, že žalovaný neexistuje, pretože nie je subjektom práva. V zmysle zákonného ustanovenia § 133 CSP citovaného v odseku 14 právnickú osobu je nutné označiť (nielen názvom alebo obchodným menom) ale aj adresou sídla, prípadne iných identifikačným znakom (napr. IČO). Žalobca síce označil v žalobe ako žalovaného Obecný úrad Borovce, ktorý podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení (ďalej len zákon o obecnom zriadení) zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu, ako aj orgánom zriadených obecným zastupiteľstvom, pričom právnickou osobou je obec, avšak zároveň uviedol sídlo Borovce 168 a IČO: 312 304, ktoré bolo pridelené Obci Borovce, ktorá je právnickou osobou (§ 1 ods. 1 zákona o obecnom zriadení). Podanie žalobcu (žaloba zo dňa 24.4.2017) je neurčitým podaním, ktoré má vadu, ktorá spočíva v nezrozumiteľnej identifikácii strany sporu - žalovaného, preto bolo povinnosťou okresného súdu postupovať zmysle § 129 ods. 1 CSP. Keďže však následne žalobca vo svojom odvolaní označenom v odseku 3, označil ako žalovaného: Obec Borovce, Obecný úrad Borovce v zastúpení starostom obce, sídlo Borovce č. 168, 922 09 Borovce, IČO: 00312304 a zároveň uviedol, že zaplata žalovanej sumy sa domáha od obce Borovce, má odvolací súd za to, že ani postup podľa § 129 CSP už nie je opodstatnený a žaloba žalobcu spĺňa zákonné náležitosti, pričom označený žalovaný má podľa § 61 CSP procesnú subjektivitu.

23. Podľa § 389 ods. 1 písm. d) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli, alebo ak také dôvody neexistovali.

24. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, keďže podaným odvolaním žalobcu došlo k odstráneniu vady žaloby v označení žalovaného, pričom dôvod, pre ktorý prvoinštančný súd vydal zastavujúce uznesenie neexistuje, preto odvolací súd napadnuté uznesenie podľa § 389 ods. 1 písm. d) CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

25. Záverom odvolací dáva do pozornosti, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho konania, čo vyplýva i z ustálenej judikatúry. Judikatúra však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

26. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľky, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

27. Povinnosťou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní bude posúdiť uplatnený nárok žalobcu z hľadiska všetkých na vec vzťahujúcich sa zákonných ustanovení a následne vo veci rozhodnúť, pričom rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP odôvodniť. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie i o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP), nakoľko nesprávne rozhodnutie s nutnosťou jeho zrušenia zakladá povinnosť súdu prvej inštancie rozhodnúť aj o trovách odvolacieho konania.

28. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).